

Felmentésről a 2008. január 1. napjától nyugdíjat választók esetében 2009. január 1., és július 1. napját követően

I. A nyugdíjról a társadalombiztosítási nyugellátásról 1997. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tny) rendelkezik. Az ágazatunkban jellemző volt az úgynevezett előrehozott öregségi nyugdíj, amelyet a munkaviszony illetve a közalkalmazotti jogviszony megtartása mellett lehetett igénybe venni. A nyugdíjra jogosultság tekintetében főszabály a 1997. december 31-ét követő és 2009. január 1-jét megelőző időpont között megállapításra kerülő **Tny. 18/A. §** utolsó tagmondata – vastag betűvel kiemelve – 2008.01.01. napjától megváltozott, amely értelmében:

„18/A. § (1) 2012. december 31-éig a 62. életév betöltését megelőzően előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult az a férfi, aki 60. életévét betöltötte, illetve az a nő, aki 59. életévét betöltötte, és legalább 40 év szolgálati időt szerzett, valamint a Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének a)-b) és e)-g) pontja szerinti biztossággal járó jogviszonyban nem áll.

(2) 2012. december 31-éig csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjra jogosult, aki legalább 37 év szolgálati időt szerzett, és megfelel az (1) bekezdésben meghatározott egyéb feltételeknek.”

A Tbj. a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény. Ennek az **5. §-a** igen hosszú, a lényegét kiemelve arról van szó, hogy csak akkor lehet a nyugdíjat igénybe venni, ha **nincs** munkaviszonya, vagy közalkalmazotti jogviszonya valakinek.

Ez okozza gondot a **közalkalmazottak jogállásáról** szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) hatálya alá tartozó munkavállalóknak: vagy dolgoznak, vagy a közalkalmazotti jogviszony megszüntetése után igénybe veszi a nyugdíjat!

Mivel tehát 2008. január 1. napjától nyugdíj jogosultságot elérő kollegának nincs lehetősége a nyugdíjat kérni a közalkalmazotti jogviszony megtartása mellett, a munkáltatónak pedig így nem lesz módja a közalkalmazotti jogviszony megtartása mellett nyugdíjat kérelmező kollegát felmentéssel elküldeni a **Kjt. 30. § (1) bekezdés d) pontja** alapján, azaz azon okból, hogy nyugdíjassnak minősül.

Épp ezért gondolják azt sokan, hogy: **nem jár a nyugdíjba menőnek a felmentési idő?** Ez nem igaz! Ha már valaki nyugdíjasként foglalkoztatott és felmentésére kerül a sor a **Kjt. 30. § (1) bekezdés d) pontja** alapján, azaz a nyugdíjassnak minősülés okából, akkor jár a felmentési idő számára.

Összegezve: ha valaki 2008.01.01. napjától a nyugdíjba vonulást választja, akkor meg kell szünnie előbb a közalkalmazotti jogviszonyának, s csak azután jogosult a nyugdíjas státuszra.

II. A 2008. január 1. napjától hatályos a **Kjt. 30. § (1) bekezdés új e) pontja** alapján azonban felmenthető az a közalkalmazott, aki:

„(1) A munkáltató a közalkalmazotti jogviszonyt - a 30/A-30/B. §-ban foglalt korlátozással - felmentéssel akkor szüntetheti meg, ha e) az előrehozott öregségi nyugdíjjogosultság életkori, valamint szolgálati idővel kapcsolatos feltételeivel legkésőbb a felmentési idő utolsó napján rendelkező közalkalmazott azt írásban kérelmezi.”

Az, hogy valaki az előrehozott öregségi nyugdíjjogosultság életkori, valamint szolgálati idővel kapcsolatos feltételeivel **rendelkezik**, erről szóló igazolást a TB-től, illetve az APEH területi nyugdíj kirendeltségétől ajánlatos beszerezni a szolgálati idők beszámítása után. **Ez azt is jelenti, hogy legkésőbb a felmentési idő utolsó napján kell rendelkeznie a feltételekkel, hisz a felmentés indoka**

és feltétele is! Ehhez kiegészítésként: nyugdíjassnak minősül az, aki a Kjt. **37/B. § új (3) bekezdése** értelmében:

„Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően, a törvényben nyugdíjassnak minősül az a közalkalmazott, aki az előrehozott nyugdíj feltételeivel rendelkezik és felmentésére a Kjt. 30. § (1) bekezdés e) pontja alapján kerül sor”

Ebből az következik, hogy a végkielégítésre – mivel nyugdíjassnak minősül! – nem jogosult. Ugyanakkor, **Kjt. 78. § (4) bekezdése** szerint jár a 40 éves jubileumi jutalom a számára a jogviszony megszűnésekor, ha a kollegának legalább 35 év közalkalmazotti jogviszonya. Itt ugyanis mindhárom feltétel teljesül.

III. **Hogyan szűnhet meg a nem nyugdíjas kollega a határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonya, aki**

1) **nem rendelkezik az előrehozott öregségi nyugdíjjogosultság életkori, valamint szolgálati idővel kapcsolatos feltételekkel**

2) **rendelkezik vele, de még az idén szeretne elmenni nyugdíjba?**

1) Főszabály, hogy a felmentéskor a felmentési idő a felek akaratából nem csökkenthető, ebből következik, hogy a jogviszony megszűnésének más módját kell a feleknek választania.

A közalkalmazott egyoldalú akaratnyilatkozata alapján **lemondással** szűnhet meg a jogviszony a **Kjt. 28. §-a** alapján, amely értelmében:

„(1) A közalkalmazott a határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyt lemondással bármikor megszüntetheti.

(2) **Lemondás esetén a lemondási idő két hónap. Ezen időtartam egy részére, vagy annak egészére a munkáltató mentesítheti a közalkalmazottat a munkavégzés alól.**”

2) Mindkét fél közös akarata alapján: közös megegyezéssel a felek megállapodás alapján. Erről a jogszabály – **Kjt. 25. § (2) bekezdés a) pont** - sem ír többet, hiszen egyértelmű: ha a felek megállapodnak a jogviszony megszüntetéséről, akkor a felek akaratára lesz a „törvény”.

Gyakori kérdés, jár-e ebben az esetben a még nem nyugdíjas kollegának a jubileumi jutalom, ha el akar menni nyugdíjba?

A jubileumi jutalom csak abban az esetben jár neki, ha a jogosító 25, 30 vagy 40 év közalkalmazotti jogviszony időtartamát pont eléri vagy azt meghaladja a jogviszony megszűnéséig.

Miért nem jár a nyugdíjválasztás miatt jogviszonyát lemondással vagy közös megegyezéssel megszüntető, nem nyugdíjas kollegának 40 éves jubileumi jutalom a legalább 35 év közalkalmazotti jogviszony után? Azért, mert a 40 éves jubileumi jutalom csak akkor jár a **Kjt. 78. § (4) bekezdése** szerint, ha a) a jogviszony megszűnik és van

b) a kollegának legalább 35 év közalkalmazotti jogviszonya és

c) nyugdíjassnak minősül – így a hivatkozást lsd. a Kjt. 37/B. §-a szerint - a jogviszony megszűnésekor! Mindhárom feltételnek egyszerre kell teljesülni!

Végezetül: hogy mikor célszerű elmenni a nyugdíjba, és hogyan járnak jól a kollegák, azt a munkáltató nem, csak a nyugdíjhoz szükséges összes keresetüket ismerő, a nyugdíjszámítást elvégző TB-szakértő tudja megmondani. Így kérem, forduljanak a kollegák bizalommal a TB-hez bizalommal, aki ingyen, a lehető legtöbb adat birtokában tudnak véleményt mondani és a döntésben segíteni.

Dr. Dudás Lilian
jogtanácsos